

Voorwoord van de voorzitter

Collega's,

In het jaarverslag kijken we terug op het jaar dat achter de rug is. Het bestuur legt verantwoording af voor het gevoerde beleid.

2020 was een jaar als geen ander. Het Coronavirus legde de samenleving plat en gooide het onderwijs overhoop. Ik hoef u hier niets over te vertellen, u heeft het allemaal meegemaakt. U heeft met de schoolleiders, leraren, OOP-ers en leerlingen de omslag gemaakt naar onderwijs op afstand, naar de anderhalvemeter-school, naar bijna normaal onderwijs vanaf augustus en weer terug naar een gedeeltelijke sluiting. Vanuit het bestuur van de VO-raad kan niet te vaak uitgesproken worden hoeveel waardering wij hebben voor al het werk van al deze mensen.

Het jaarverslag bestaat zoals u van ons gewend bent uit een bureauverslag, het bestuurs-verslag en de jaarrekening. Met name in het bureauverslag leest u terug hoe de Corona/COVID-19-pandemie ook het werk van de VO-raad sterk heeft beïnvloed. Goede belangenbehartiging voor de sector betekende veel extra vergaderingen voor het bestuur en de adviesraden. Het vroeg om intensief overleg en samenwerking met het ministerie over protocollen, examens en heropening. Om meer ledenbrieven dan we ooit eerder verstuurd hebben. Lopende programma's als de VO-Academie en Voortgezet Leren pasten hun activiteiten aan op de plotseling ontstane nieuwe ondersteuningsvragen, door bijvoorbeeld bij te dragen aan websites als *lesopafstand.nl* en *toetsenopafstand.nl*. Het project Thuischoolmaatje werd opgezet om leerlingen die extra begeleiding konden gebruiken tijdens de lock down te koppelen aan vrijwilligers. Corona betekende ook dat ander werk niet konden worden gedaan. Ons congres moesten we helaas – maar vanzelfsprekend – annuleren.

2020 was een jaar als geen ander, hoop ik. Graag zou ik hier schrijven dat alleen 2020 het Coronajaar was. Maar ook in 2021 woedt het virus nog, al is het vaccinatieprogramma inmiddels aardig onderweg. Laten we hopen op een snelle terugkeer naar onderwijs zonder anderhalve meter afstand en mondkapjes in de gangen.

Met vriendelijke groet,

Paul Rosenmöller
Voorzitter

Verenigingsresultaten

Corona en het Voortgezet Onderwijs

De Coronacrisis heeft de samenleving op zijn kop gezet en dat geldt zeker ook voor het (voortgezet) onderwijs. Vanaf half maart 2020 veranderde het onderwijs noodgedwongen van het ene op het andere moment in afstandsonderwijs en later in hybride vormen van fysiek en online onderwijs. Er is – met steeds wisselende scenario's, regimes en maatregelen – een enorm beroep gedaan op de flexibiliteit en veerkracht van leerlingen, onderwijspersoneel, schoolleiders en bestuurders. We leerden in snel tempo wat werkt en wat niet werkt bij het anders organiseren van onderwijs en een andere omgang met lesroosters en onderwijslogistiek, bijvoorbeeld bij het inrichten van een anderhalvemeter-school. Er ontstond ruimte voor maatregelen die tot dusver onbespreekbaar waren, zoals het laten vervallen van de centrale examens en de Eindtoets basisonderwijs.

De Coronacrisis heeft echter ook de kwetsbaarheden in het stelsel tot uiting gebracht. Voorbeelden hiervan zijn de overgangen (po-vo) en de impact van de crisis juist op de kansengelijkheid in het onderwijs. Helaas beschikte niet elke leerling over een veilige thuisomgeving, stimulerende begeleiding van ouders, eigen *devices* en een stabiele wifi-verbinding; aspecten die juist voor onderwijs op afstand doorslaggevend zijn. De crisis heeft daarnaast een forse weerslag gehad op de motivatie en het welbevinden van leerlingen. De belangrijke ontmoetingsfunctie van de school is niet eerder zo manifest gebleken. Hierdoor kwam er gaandeweg meer oog voor de brede – vormende - opdracht van het onderwijs.

Niet eerder in de geschiedenis is er zo'n groot beroep gedaan op de flexibiliteit, veerkracht en inventiviteit van besturen, schoolleiders, onderwijspersoneel én leerlingen. Vanzelfsprekend beïnvloedde dit ook het werk van het bureau van de VO-raad. Daarom wordt in de paragrafen over de verschillende teams van het bureau expliciet stilgestaan bij de invloed die de coronacrisis op het werk heeft gehad, en bij de activiteiten en werkzaamheden die aanvullend zijn uitgevoerd in het vreemde jaar 2020.

Verenigingsmanagement, communicatie en public affairs

De VO-raad behartigt de belangen van het voortgezet onderwijs bij overheid, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Daarnaast investeren we in de kwaliteit van het onderwijs in Nederland, door schoolbestuurders en -leiders te faciliteren bij het vervullen van hun taak.

Hiervoor is een actieve vereniging een vereiste. Binnen de VO-raad participeren bestuurders en schoolleiders op diverse manieren, onder andere in verenigingsgremia als de ALV, het bestuur, in adviesraden, themacommissies en regio's. Naast deze formele wijze van advisering en besluitvorming zijn schoolbestuurders en -leiders, (dagelijks) bestuur en medewerkers van het bureau gedurende het hele jaar met elkaar in gesprek, onder andere via schoolbezoeken, professionaliseringsactiviteiten en via diverse netwerken van bestuurders en schoolleiders. De VO-raad communiceert niet alleen actief met zijn achterban (bestuurders en schoolleiders) maar neemt ook actief deel aan het publieke debat over het (voortgezet) onderwijs en is in voortdurend gesprek met politici, ambtenaren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties om het onderwijsbeleid te beïnvloeden.

Intensivering van contact

Het Coronajaar 2020 leidde tot een intensivering van de contacten tussen het bestuur en het bureau van de VO-raad en de achterban. Er was veel en vaak snelle afstemming nodig over het te voeren beleid. Ook was er bij schoolleiders en bestuurders veel behoefte aan toelichting op genomen maatregelen: waarom deze maatregel, maar vooral: wat betekent dit voor het werk op school?

Om snel te reageren op nieuwe ontwikkelingen en nieuw beleid verstuurden we in 2020 38 Ledenbrieven. Omdat veel van de Coronamaatregelen direct effect hadden op het werk in de scholen deelden we deze informatie ook actief met de ruim 5000 schoolleiders die we in ons bestand hebben. Het volgende citaat uit de Ledenbrief van 13 maart, helemaal aan het begin van de Coronacrisis, geeft een goede samenvatting van de vele ledenbrieven die er nog volgden:

'We realiseren ons dat in de huidige omstandigheden heel veel gevraagd wordt van docenten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en leidinggevend. De situatie verandert in snel tempo. Dit betekent dat wij, samen met u en andere betrokkenen, voortdurend de balans opmaken en continu in gesprek met het ministerie zijn om passende oplossingen te bieden voor problemen die (kunnen) ontstaan.'

Om met bestuurders en schoolleiders in gesprek te gaan over de maatregelen en deze toe te lichten en te duiden, organiseerden we in 2020 17 webinars. Met een gemiddelde van bijna 400 schoolleiders en bestuurders per webinar, namen er in totaal ruim 6700 mensen aan deel. Ook de website www.vo-raad.nl was in het Coronajaar een belangrijke informatiebron. Het aantal bezochte webpagina's steeg met ruim 100% t.o.v. 2019, naar 2,5 miljoen. De meest geraadpleegde pagina's waren die over het protocol voor heropening scholen, de beslisboom 12+ *Mag ik naar school?* en de pagina's over examinering.

We organiseerden in juni en november een Algemene Ledenvergadering, noodgedwongen digitaal. In de ALV van juni legde het bestuur verantwoording af over het tot dan toe gevoerde Coronabeleid. De leden waardeerden dit met een 7.9.

Het voor eind maart geplande VO-congres over het thema samenwerking kon vanwege de pandemie niet doorgaan.

Commissie Damhof

In de zomer van 2020 – toen er weer hoop ontstond op een volledige openstelling van scholen – hebben we het initiatief genomen voor het instellen van een commissie, onder leiding van Rita Damhof. De commissie kreeg de opdracht de gevolgen van de Coronacrisis te duiden en hieruit lering te trekken voor de sector en individuele scholen. Wat hebben we van deze unieke periode geleerd en wat kunnen we voor de toekomst benutten? Tijdens de ALV in november heeft de commissie de uitkomsten gepresenteerd en opgeroepen tot een dialoog om met elkaar te bespreken wat er mogelijk is in een post-Corona tijdperk.

Belangrijkste lobbythema's

1. Coronabeleid. Ook in onze belangenbehartiging stond het Coronabeleid centraal. In de besluitvorming over de diverse maatregelen – scholen sluiten, scholen deels heropenen, niet doorgaan centraal examen, het dragen van mondkapjes in de klas en een inventarisatie naar de kwaliteit van ventilatie in de scholen – waren we actief betrokken en voortdurend in gesprek met het kabinet en andere onderwijsorganisaties. De Tweede Kamer nam in september (met algemene stemmen) twee moties aan waarin gepleit werd voor voorrang bij testen voor docenten. De VO-raad heeft in aanloop naar het debat in de Kamer hier samen met andere onderwijsorganisaties voor gepleit. Eind oktober heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen om de verantwoording over de subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma's te vereenvoudigen en de mogelijkheid open te stellen om de middelen ook preventief in te zetten. Eerder pleitte de VO-raad hiervoor.
2. Vereenvoudiging bekostiging. De Tweede Kamer nam op 2 juni 2020 het wetsvoorstel over de vereenvoudiging van de bekostiging met algemene stemmen aan. Nadat de Senaat het wetsvoorstel als hamerstuk aanvaardde, was er na bijna tien jaar discussie overeenstemming over minder complexe en meer rechtvaardige bekostigingssystematiek voor het vo. De nieuwe wet gaat per 1 januari 2022 in.
3. Afschaffen rekentoets. De Tweede en Eerste Kamer stemden in met het wetsvoorstel dat het afschaffen van de rekentoets regelt. Deze wet trad hiermee per direct - met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2019 - in werking. Dit betekent dat de centrale rekentoets definitief verleden tijd is. De VO-raad heeft zich hier sterk voor ingespannen.
4. Lerarentekort. De VO-raad heeft, ook naar aanleiding van het rapport Van Vroonhoven, in de Kamer aandacht gevraagd voor tekortvakken in het VO en flexibilisering van de lerarenopleidingen. Tijdens de begrotingsbehandeling nam de Kamer een aantal amendementen aan, die er onder meer voor zorgden dat extra geld beschikbaar kwam voor de verdere versterking van Samen Opleiden via de opleidingsscholen. Daarnaast werd er in debatten in de commissie door Kamerleden nu ook specifiek aandacht gevraagd voor de tekortvakken in het VO, waar eerder de aandacht vooral uitging naar de problematiek in het primair onderwijs. Samen met andere partijen hebben we ook het voortouw genomen in het opstellen van een Actieplan Onderwijsarbeidsmarkt. In dit actieplan vragen sociale partners in het onderwijs aandacht voor werken in het onderwijs: dit moet aantrekkelijk zijn.

De Toekomst van Ons Onderwijs

In januari 2020 is 'De Toekomst van Ons Onderwijs' gelanceerd, een pleidooi voor groot onderhoud aan het Nederlandse onderwijssysteem, dat onderschreven is door vrijwel de gehele onderwijssector. Na deze lancering zijn vele gesprekken hierover gevoerd met belanghebbenden in het land en in de politiek. Via dialoogbijeenkomsten is veel nuttige input opgehaald bij betrokkenen bij het onderwijs, die ons toekomstverhaal verder hebben aangescherpt en van draagvlak voorzien.

Aanvullend is er gewerkt aan agenderingsacties om het belang van materiële en immateriële investeringen voor het onderwijs het komend decennium hoog op de politieke agenda te krijgen.

De opbrengsten hiervan zagen we terug in de verschenen verkiezingsprogramma's die veelal (onderdelen van) ons toekomstverhaal bevatten. Ook ambtelijk en in diverse bestuurlijke kringen heeft het visiestuk geïnspireerd om daadkrachtig aan de slag te gaan met het grote onderhoud in het komend decennium.

De Coronacrisis heeft de probleemanalyse van het visiestuk sterk benadrukt en lijkt nu tot doorbraken te leiden op het gebied van onder andere latere selectie en differentiatie. Wel heeft de Coronacrisis de focus in het onderwijs logischerwijs van de lange termijn naar de korte termijn verlegd, waardoor er tijdelijk minder gefocust is op het gesprek met en in het werkveld over het onderwijs van de toekomst.

Onderwijszaken

Het team Onderwijszaken levert een bijdrage aan de ontwikkeling van goed, eigentijds onderwijs dat recht doet aan verschillende behoeften en talenten van leerlingen. Belangrijk hiervoor – naast een aantrekkelijk, actueel en breed curriculum – is dat scholen in staat zijn duurzaam en systematisch te werken aan het vergroten van de flexibiliteit in het onderwijs(systeem) en de examinering. Daardoor krijgen ze meer mogelijkheden om in te spelen op de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen.

Het bureau van de VO-raad levert hieraan een bijdrage, door enerzijds de belangen van de sector te behartigen richting de politiek, het ministerie en uitvoeringsorganisaties (zoals de Inspectie van het Onderwijs of het CvTE) en door anderzijds scholen te informeren, inspireren en te ondersteunen. In de praktijk gaan deze activiteiten steeds meer ‘hand in hand’ en versterken ze elkaar. Dit vraagt dat medewerkers in het team op beide terreinen kunnen acteren. Een belangrijk kenmerk is verder dat er bijna altijd sprake is van het slim navigeren tussen regels en ruimte.

De Coronacrisis heeft grote impact op de inhoud, vormgeving en afsluiting van het onderwijs en daarmee op het werk van het team Onderwijszaken. Het team heeft snel de omslag gemaakt naar enerzijds het intern en extern voeden en beïnvloeden van de besluitvorming (bij o.a. de examens) en anderzijds het zo goed mogelijk informeren en ondersteunen van de scholen bij het lesgeven op afstand, het ‘slim roosteren’ bij hybride vormen van onderwijs en het omgaan met de gevolgen van het vervallen van het centraal examen. Ook de activiteiten van het programma Voortgezet Leren zijn voor een belangrijk deel in het teken komen te staan van het inspireren en ondersteunen van de scholen bij het omgaan met de coronamaatregelen en het flexibel inspelen op de steeds wisselende situatie.

Resultaten

1. Om de leden van de vereniging bij te staan tijdens de Coronacrisis zijn tal van handreikingen ontwikkeld (o.a. over het aanpassen van het pta en het examenreglement, over de bevordering naar het nieuwe leerjaar), webinars en inspiratiebijeenkomsten georganiseerd, praktijkvoorbeelden opgetekend en meer dan 500 vragen over het examen beantwoord.
2. Er is dit jaar wederom ingezet op de versterking van de kwaliteit van de schoolexaminering. Scholen zijn ondersteund bij de invulling van de negen actielijnen die in de sector zijn overeengekomen, zoals het inrichten van een examencommissie en het ontwikkelen van een visie op toetsing en examinering (gebaseerd op hun eigen onderwijsvisie). Er zijn checklists, handreikingen en praktijkvoorbeelden ontwikkeld en geactualiseerd, inspiratiebijeenkomsten georganiseerd en vormen van collegiale consultatie ontwikkeld en gefaciliteerd.
3. Op basis van een uitvoerige bespreking in de vereniging is een visie op Onderwijskwaliteit ontwikkeld en vastgelegd in de *position paper* ‘De maatschappelijke waarde van goed onderwijs’. Hierin is ook geformuleerd hoe het toezicht op het waarborgen van onderwijskwaliteit zou moeten plaatsvinden. Tijdens de ALV van 27 november hebben de leden ingestemd met de *position paper*.
4. Dit schooljaar zijn 137 scholen gestart met pilots voor de nieuwe leerweg. Zij doen ervaring op met de invulling van het praktijkgerichte programma. De huidige gemengde leerweg en de theoretische leerweg worden samengevoegd tot één leerweg. Samen met partnerorganisaties is veel voorwerk gedaan voor deze pilots.
5. Samen met de PO-Raad is de VO-raad gestart met een Kennistafel Effectief Leesonderwijs. De aanleiding hiervoor is dat uit onderzoeken van de OECD (PISA) en de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat de leesvaardigheid onder kinderen en jongeren vermindert en dat de leesmotivatie van jongeren afneemt.

School & Omgeving

Het team School & Omgeving richt zich op de maatschappelijke opdracht van onderwijs: wat is nodig voor gelijke kansen voor alle leerlingen (kansengelijkheid, passend onderwijs)? Hoe kunnen scholen werken aan de brede ontwikkeling van jongeren (veilig schoolklimaat, burgerschap, gezonde leefstijl)? En hoe kunnen zij daarbij effectief samenwerken met hun omgeving? De Coronacrisis en met name de lock down-periodes maken voor iedereen heel duidelijk dat jongeren behoefte hebben aan een stabiele omgeving waarin zij zich samen met anderen kunnen ontwikkelen.

De Coronacrisis heeft impact gehad op de werkzaamheden van het team. Continu hebben we onszelf vanuit alle dossiers en projecten de vraag gesteld: wat is er juist nu nodig om besturen en scholen te ondersteunen in hun opdracht? Dat betekent dat enkele voorgenomen activiteiten niet zijn uitgevoerd. Een brochure over kansengelijkheid, vanwege andere prioriteiten door Corona, is niet tot stand gekomen. Ook is, vanwege uitblijvende duidelijkheid in 2020 over de nieuwe wetgeving, nog geen handreiking ontwikkeld over de nieuwe wetgeving over de vrijwillige ouderbijdrage. In veel projecten en beleidsthema's zijn daarentegen inspanningen geleverd rondom Corona. Zo heeft het Steunpunt Passend Onderwijs Q&A's over Corona en Passend Onderwijs ingericht.

Resultaten

1. In 2020 is het Passend Onderwijs geëvalueerd. De inzet van de VO-raad werd vastgelegd tijdens de ALV van 19 november 2019. De evaluatie heeft geresulteerd in de verbeteraanpak met 25 verbeterpunten, waar de sector zich grotendeels in herkent. De verbeteragenda bestaat uit verbeteringen die de basis op orde brengen. Daarnaast is er een nieuwe stip op de horizon gezet: een streven naar inclusiever onderwijs op de middellange termijn. Samen met de andere betrokkenen is geconcludeerd dat de doelstelling van het Thuiszitterspact niet bereikt zijn. De VO-raad heeft in 2020 de rol van regievoerder opgepakt en gewerkt aan een actieplan voor de komende jaren.
2. Om scholen te ondersteunen in het doelgericht en in samenhang vormgeven van het burgerschapsonderwijs, is in 2020 onder andere een QuickScan Burgerschap en een *Toolbox* Burgerschap ontwikkeld. In 2020 was er veel publieke en politieke aandacht voor het thema burgerschap, o.a. door de beweging Black Lives Matter, als gevolg van de dood van docent Samuel Paty, maar ook door gesprekken over weigering van leerlingen op basis van seksuele geaardheid. In het najaar van 2020 is de aangescherpte wet op het Burgerschapsonderwijs aangenomen in de Tweede Kamer, waar de VO-raad zich in kan vinden. Het is een kaderende opdracht met de mogelijkheid om het burgerschapsonderwijs in te richten op een wijze die past bij de eigen visie.
3. Aandacht voor kansengelijkheid. Het thema kansengelijkheid is in Coronatijd extra relevant gebleken. Veel inzet is in 2020 uitgegaan naar het zodanig inrichten van Coronamaatregelen en richtlijnen waarbij leerlingen in kwetsbare posities zo min mogelijk extra nadeel ondervonden. Het gaat daarbij om de lobby voor *devices* voor leerlingen die deze nodig hadden, de uitzonderingen die er voor fysieke opvang werden gemaakt voor kwetsbare leerlingen en de inrichting van de inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Ook is er veel aandacht uitgegaan naar een goede overgang van PO naar VO en is er veel aandacht geweest voor nieuwkomersleerlingen, omdat het afstandsonderwijs voor hen een nog grotere drempel was.
4. Project Thuischoolmaatje. In april 2020 heeft de VO-raad, samen met initiatiefnemer AcademieTien, Thuischoolmaatje landelijk uitgerold. Doel van dit project was om steun te bieden aan leerlingen die moeite hadden met het volgen van thuisonderwijs tijdens de eerste lock down-periode. 2500 vrijwilligers hebben zich aangemeld en zijn getraind en ruim 600 leerlingen hebben voor een periode van een aantal weken drie keer per week ondersteuning gehad van een 'thuischoolmaatje'. De leerlingen hebben deze steun als

zeer waardevol ervaren. Na het aflopen van het project is het overgedragen aan het initiatief [studentenhelpenscholieren.nl](https://www.studentenhelpenscholieren.nl).

5. Aandacht voor mentaal welbevinden. Gedurende de Coronacrisis is het mentaal welbevinden van leerlingen een belangrijk aandachtspunt voor de VO-raad geworden. Samen met het programma Gezonde School ondersteunen we scholen bij het vergroten van het welbevinden en de veerkracht van jongeren. In 2020 zijn hiertoe eerste aanzetten gedaan. Er zijn praktijkvoorbeelden uitgewerkt en plannen gemaakt om hier vanaf 2021 structureel aandacht aan te besteden.

Professionele Schoolorganisatie

Het team Professionele Schoolorganisatie richt zich op het verbeteren van de opleiding en professionele ontwikkeling van leraren en het versterken van leiderschap in scholen en op organisatieontwikkeling. Dit gebeurt door belangenbehartiging en sectorontwikkeling, onder meer via het versterken van strategisch personeelsbeleid (HRM) in de sector. Door scholen te faciliteren bij hun ontwikkeling als professionele organisatie, kunnen die gericht werken aan de eigen onderwijsambities in samenhang met de persoonlijke en professionele doelen van leraren en schoolleiders. Met als resultaat onder meer een groter welbevinden van medewerkers en een lerende en innovatieve cultuur, die ruimte biedt voor onderwijs- en schoolontwikkeling.

De Coronacrisis heeft een grote impact gehad op de programma's Voortgezet Leren en de VO-Academie, het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren en op het project Professionalisering van Leraren. Veel projectactiviteiten moesten omgezet worden in digitale vormen. De programma's hebben ingespeeld op de actualiteit en vraag van scholen. De VO-Academie ontwikkelde bijvoorbeeld een nieuw traject, 'Leiderschap in tijden van crisis'; Voortgezet Leren heeft zich onder meer gericht op het delen van praktijkvoorbeelden van het organiseren van onderwijs op afstand. Het team Professionele Schoolorganisatie heeft daarnaast ondersteuning geboden aan de Commissie-Damhof, bijvoorbeeld rond vraagstukken als (gedeeld) leiderschap, verandervermogen en het anders organiseren van het onderwijs.

Resultaten

1. In juni 2020 heeft de Algemene Ledenvergadering ingestemd met de koersnotitie Innovatie & Onderzoek, waarin drie actielijnen zijn uitgewerkt om het kennis-gedreven werken binnen de sector te bevorderen en te komen tot een duurzame innovatie- en kennisinfrastructuur die voorziet in een duurzame ondersteuning van schoolontwikkeling.
2. Na de afhechting van het Sectorakkoord VO blijft in 2021 en 2022 jaarlijks € 88 miljoen beschikbaar voor schoolbesturen, om in te zetten voor het verder verbeteren van de kwaliteit van de implementatie van strategisch personeelsbeleid (HRM), de evaluatie daarvan, de begeleiding van startende leraren en schoolleiders en de duurzame inzetbaarheid van het onderwijspersoneel.
3. In 2020 is geïnvesteerd in het verder versterken van de samenwerking tussen VO-raad, VO-Academie en het Schoolleidersregister VO. Dat heeft onder meer geleid tot de herziening van de Beroepsstandaard voor schoolleiders in het voortgezet onderwijs. Deze is begin 2021 gepresenteerd.
4. De VO-raad heeft zich ook in 2020 ingezet voor het ondersteunen van partnerschappen bij het creëren van nieuwe of extra opleidingsplekken binnen bestaande of nieuwe (aspirant-)opleidingsscholen in het VO. Met subsidie vanuit de Regeling tegemoetkoming kosten opleidingsscholen kunnen vanaf 2021 6 nieuwe aspirant-partnerschappen in het VO (waarvan 1 VO/MBO) aan de slag met het Samen Opleiden & Professionaliseren.
5. In het licht van aanbevelingen van Merel van Vroonhoven om de landelijke aanpak van het lerarentekort te verstevigen, heeft de VO-raad zich bij het uitwerken van deze aanbevelingen gericht op structurele en duurzame oplossingen voor het terugdringen van het lerarentekort. Deze inzet moet in het eerste kwartaal van 2021 leiden tot bestuurlijke afspraken met het ministerie, de lerarenopleidingen en de beroepsgroep over duurzaam werken in het onderwijs en een actieplan voor de onderwijsarbeidsmarkt.

Goed Bestuur

In 2020 leverde het team Goed Bestuur onder meer een bijdrage aan digitalisering, regionale samenwerking, publieke verantwoording en het versterken van de governance in brede zin. In de belangenbehartiging zette de VO-raad zich ervoor in dat het stelsel, de wet- en regelgeving en het Inspectietoezicht besturen in staat stellen om gezamenlijk verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor goed onderwijs. Daarnaast biedt de VO-Academie mogelijkheden aan voor professionele ontwikkeling van bestuurders. Het project Regionale Samenwerking speelt in op het toenemende belang van onderlinge samenwerking ten behoeve van verschillende maatschappelijke opgaven. Via de programma's Benchmark en Vensters VO worden besturen en scholen informatie-producten aangeboden voor publieke verantwoording en kwaliteitszorg. In 2020 zijn daarnaast actienetwerken ingericht waar besturen gezamenlijk aan de slag zijn gegaan met de versterking van de verantwoordingscyclus.

2020 was ook een jaar met bestuurlijke uitdagingen. De pandemie vergde veel van het leiderschap en de aandacht van bestuurders. Een deel van de activiteiten van de VO-raad heeft daarom - zeker tijdens de eerste lock down - vertraging opgelopen of is uitgesteld. Dit zorgde ervoor dat onderwijsresultaten niet volledig getoond konden worden in Vensters VO en de Benchmark. Na verloop van tijd werden digitale vormen gevonden om de activiteiten in de verschillende programma's en projecten doorgang te laten vinden. De inzet op digitalisering hebben we binnen ons team juist geïntensiveerd. Corona was een katalysator voor het gebruik van technologie en digitaal lesmateriaal. Tegelijk leverde deze inzet ook nieuwe issues op, bijvoorbeeld rondom privacy. Samen met SIVON, VO-content en Kennisnet is volop ondersteuning geboden.

Resultaten

1. De VO-raad heeft afspraken gemaakt met het ministerie van OCW over een subsidie voor het inkopen van *devices* voor onderwijs op afstand, alsmede over de verdeling van het beperkt aantal beschikbare *devices* in het voorjaar. Deze *devices* zijn aanbesteed via de coöperatie SIVON en geleverd aan PO- en VO-scholen. In de eerste lock down (maart-juni 2020) zijn er circa 15.000 *devices* toegekend en in de tweede lock down (december 2020 - februari 2021) zijn er op het moment van schrijven circa 60.000 *devices* geleverd.
2. De VO-raad heeft het belang van een lidmaatschap van de coöperatie SIVON onder de aandacht gebracht bij de leden, onder andere door middel van een uitspraak van de ALV in november 2020 over het belang van SIVON als een sectoraal initiatief. Inmiddels is ongeveer 48% van de besturen, waar 78% van alle leerlingen naar school gaan, aangesloten bij SIVON.
3. Tijdens de ALV van november 2020 is de eerste versie van de Benchmark PO & VO gepresenteerd aan de leden. Deze benchmark bevat vooralsnog gegevens over financiën en personeel. Vanaf 2021 wordt de benchmark verder uitgebreid. Daarnaast is in 2020 een vernieuwde versie van Scholen op de kaart gepresenteerd. Deze versie sluit beter aan bij de wensen van de doelgroep en is ook technisch gezien weer volledig up to date. De vernieuwde website is zeer goed ontvangen door bezoekers. In schooljaar 2019-2020 bereikten we met de website ruim 1,2 miljoen geïnteresseerden.
4. De Commissie Code Goed Onderwijsbestuur VO heeft, op basis van de monitor lidmaatschapseisen, individuele leden van de VO-raad benaderd met het verzoek om het jaarverslag 2019 en/of de klachtenregeling te publiceren. Hierdoor steeg de voorlopige publicatiegraad van beide lidmaatschapsvereisten naar 97 en 94,7%.
5. Het project Regionale Samenwerking heeft een uitgebreide informatievoorziening, een publicatie over procesregie op samenwerking, vijf praktijkvoorbeelden en cijfermatige gegevens over leerlingendaling beschikbaar gesteld aan leden. Daarnaast hebben vijf ervaringsdeskundige ledenadviseurs andere bestuurders van advies voorzien. Ook heeft het project zo'n 30 krimpregio's ondersteund bij de planvorming in het kader van de Subsidieregeling incidentele middelen leerlingendaling VO 2020.

Werkgeverszaken & Bedrijfsvoering

In het team Werkgeverszaken en Bedrijfsvoering wordt invulling gegeven aan de werkgeversrol die de VO-raad namens de leden inneemt in het overleg met de onderwijsbonden, de minister van OCW, andere onderwijssectoren en overige stakeholders. Het gaat hierbij onder meer over de cao Voortgezet Onderwijs en de daaruit voortvloeiende thema's inzake arbeidsvoorwaarden waaronder pensioen, arbeidsomstandigheden en arbeidsverhoudingen. De ambitie van de VO-raad is om de arbeidsvoorwaarden telkens zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de ontwikkelingen en vraagstukken in de scholen.

Bij de bedrijfsvoering gaat het om het realiseren van een gezonde financiële huishouding waarin de continuïteit, kwaliteit en ruimte voor verbetering van het onderwijs is gewaarborgd.

Onderwerpen van aandacht zijn de bekostiging van scholen, een goed op het onderwijs toegesneden huisvesting, inzicht in de financiële huishouding en financiële vooruitzichten en een doelmatige en effectieve besteding van de beschikbare middelen.

Het VO kent veel vast vastomlijnde regels, zoals het maximumaantal uren per docent, vastgestelde tijd voor- en nawerk en tijdnormering voor andere taken. Dat geeft deels zekerheid maar wordt ook als onnodig star ervaren. Noodzakelijkerwijs zijn door Corona deze regels deels terzijde geschoven. Dat heeft veel positieve ervaringen opgeleverd met o.a. nieuwe lesmethoden, afstandsonderwijs en een andere inzet van capaciteit. Daarmee biedt de ervaring met Corona goede kansen voor nieuwe perspectieven op het terrein van arbeidsverhoudingen, taakbeleid, werkdruk en duurzame inzetbaarheid.

Daarnaast heeft de Coronacrisis de huisvestingsdossiers volop in de schijnwerpers gezet. Fysiek onderwijs op school bleek nog lastiger te organiseren in de verouderde gebouwen, mede door de gebrekkige ventilatiemogelijkheden. De geconstateerde huisvestingsgebreken tijdens Corona, gekoppeld aan de ambitieuze verduurzamingsdoelen, hebben de urgentie van het structureel en meer investeren in onderwijshuisvesting prominent op de agenda gezet.

Resultaten

1. Cao Voortgezet Onderwijs 2020. In mei heeft de VO-raad een nieuwe cao afgesloten met een mooie loonsverhoging en afspraken over de uitvoering van het Convenant personeelstekorten en werkdruk, inductieprogramma's en inkorting van salarisschalen voor schoolleiders, tijdelijke contracten en ketenbepaling, en professionalisering voor het OOP.
2. WNRA. Met de inwerkingtreding van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) per 1 januari 2020 is het private arbeids- en ontslagrecht ook in het openbaar onderwijs gaan gelden. De VO-raad heeft de scholen met publicaties en kennisbijeenkomsten ondersteund, waardoor de overgang naar het nieuwe stelsel op een goede wijze heeft plaatsgevonden.
3. Vereenvoudiging bekostiging. In 2020 is zowel door de Tweede als de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Vereenvoudiging Bekostiging. De aangenomen wet is gebaseerd op de door de ALV aangenomen uitgangspunten en de negatieve herverdelingseffecten zijn door invloed van de VO-raad tot een minimum beperkt.
4. Ventilatie. De VO-raad heeft samen met PO-Raad en Ruimte-OK een handreiking Ventilatie voor scholen gemaakt. Ruimte-OK heeft individueel advies verstrekt. Het kabinet heeft 100 miljoen euro beschikbaar gesteld voor ventilatiemaatregelen. Een tweede regeling met 260 miljoen volgt in het voorjaar.
5. Helpdesk Corona. De VO-raad heeft gewerkt aan de totstandkoming en constante actualisering van een protocol en Q&A 's in het kader van Corona. De helpdesk heeft veel vragen die in de sector aanwezig waren adequaat kunnen beantwoorden.

Bestuur

Het bestuur van de VO-raad representeert de vereniging en benoemt de directie. Het bestuur van de vereniging bestaat uit tien natuurlijke personen, waaronder een onafhankelijk voorzitter en onafhankelijk vicevoorzitter, die in functie worden benoemd. De onafhankelijk voorzitter en onafhankelijk vicevoorzitter vormen het Dagelijks Bestuur.

Het bestuur bestaat naast de voorzitter en vicevoorzitter uit:

4 vertegenwoordigers van schoolbesturen tot 3.500 leerlingen in het voortgezet onderwijs;
2 namens schoolbesturen met tussen de 3.500 en 9.000 leerlingen in het voortgezet onderwijs;
2 vanuit de schoolbesturen met 9.000 leerlingen en meer in het voortgezet onderwijs.

Het Dagelijks Bestuur vergadert in principe wekelijks. In de loop van 2020 werd de frequentie verhoogd naar 2 vergaderingen per week, wegens de grote impact van de Corona-pandemie op de sector.

Het Algemeen Bestuur vergaderde in 2020 34 keer, merendeels online. Met het bestuur van de PO-Raad werd 2 keer vergaderd. Het bestuur werkt in een collegiaal model en heeft een Remuneratiecommissie en een Auditcommissie, waarvan de penningmeester deel uitmaakt.

In de bestuursvergaderingen in 2020 stonden onder andere de volgende onderwerpen op de agenda: de actualiteit in het voortgezet onderwijs n.a.v. de Covid-pandemie, toetsing en examinering, het onderzoek van McKinsey naar toereikendheid/doelmatigheid van de bekostiging, de cao, de benoeming van de nieuwe directeur, de overgang van Schoolinfo naar de VO-raad, de aanpak van het lerarentekort, SIVON, innovatie en onderzoek, De Toekomst van Ons Onderwijs, de Brede Maatschappelijke Heroverweging, sectorontwikkeling en het sectorakkoord, *position paper* Onderwijskwaliteit, de verkiezingen en de evaluatie van Passend Onderwijs. Ook werd een lid van de Voordrachtcommissie benoemd.

Algemene Leden Vergadering

De Algemene Ledenvergadering kwam in 2020 digitaal bijeen op 11 juni en 26 november. Op de agenda van de ALV's stonden onder andere de actualiteit rondom de Coronapandemie, innovatie en onderzoek, het *position paper* Onderwijskwaliteit, de benchmark, sectorale samenwerking binnen SIVON, het jaarverslag en de jaarrekening 2020 en het jaarplan en de begroting 2021.

Ledenadviesraad

De Ledenadviesraad (LAR) voorziet het bestuur van de VO-raad gevraagd en ongevraagd van advies met betrekking tot de voorstellen van laatstgenoemde. De schoolbestuurders beïnvloeden via de LAR het beleid en de standpunten van de VO-raad. De raad bestaat uit een heterogene groep van bestuurders van kleine, middelgrote en grote besturen, die verschillende sectoren en denominaties vertegenwoordigen. De leden van de LAR worden voor benoeming voorgedragen aan de Algemene Leden Vergadering.

De LAR vergaderde in 2020 in totaal 9 keer, merendeels online, en heeft onder meer gesproken over de actualiteit in het voortgezet onderwijs n.a.v. de Covid-pandemie, burgerschap, De Toekomst van Ons Onderwijs, innovatie en onderzoek en de strategische koers rondom technologie, de publieke waarde van goed onderwijs, de cao, het wetsvoorstel Bestuurlijke Harmonisatie Beroepsonderwijs en de Evaluatie Passend Onderwijs.

Adviesraad Schoolleiders

Naast de LAR wordt het bestuur geadviseerd door de Adviesraad Schoolleiders (AS). De leden van de AS worden voorgedragen door de regiobesturen. Per regiobestuur, in totaal acht, worden twee leden afgevaardigd naar de AS. In het afgelopen jaar hebben diverse personele wisselingen plaatsgevonden. In 2020 was een nieuw aangestelde vertegenwoordiger van het Schoolleidersregister VO (SRVO) als toehoorder aanwezig.

De Adviesraad Schoolleiders is in totaal 13 keer bijeengewees in 2020 (merendeels online) en heeft geadviseerd over onder meer de actualiteit in het voortgezet onderwijs n.a.v. de Covid-pandemie, De Toekomst van Ons Onderwijs, de cao, burgerschapsonderwijs, innovatie en onderzoek, onderwijskwaliteit, het lerarentekort, de Evaluatie Passend Onderwijs, de Nieuwe Leerweg en leiderschap in/na de Coronacrisis.

Stichting Schoolinfo

Activiteiten gericht op de stimulering van innovatie werden tot en met 2020 uitgevoerd door de Stichting Schoolinfo. Op 11 juni 2020 besloot de algemene ledenvergadering van de VO-raad dat het thema innovatie en onderzoek onderdeel werd van de strategische agenda van de VO-raad. In het licht van dat besluit kwamen de respectievelijke besturen van de VO-raad en Schoolinfo in september tot de conclusie dat het niet langer nodig was om de activiteiten gericht op de stimulering van innovatie door een aparte rechtspersoon te laten uitvoeren en namen zij het voorgenomen besluit om over te gaan tot een overdracht van onderneming van Schoolinfo aan de VO-raad. Op 4 december adviseerde de Ondernemingsraad van de VO-raad positief over het voorgenomen besluit. De VO-raad heeft per 1 januari 2021 alle activiteiten, personeel, contracten en verplichtingen van Schoolinfo overgenomen. Formele liquidatie van de Stichting Schoolinfo vindt plaats in de eerste helft van 2021.

Governance

Hoewel de VO-raad zelf geen onderwijsinstelling is, wil de vereniging goed voorbeeldgedrag tonen door het eigen handelen in lijn te brengen met de richtlijnen van de Code Goed Onderwijsbestuur. Het jaarverslag en de jaarrekening worden na goedkeuring door de ALV gepubliceerd op de website.

Situaties waarin sprake was van een (potentieel) tegenstrijdig belang zijn binnen het bestuur niet aan de orde geweest.

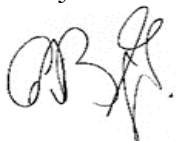
19 mei 2021,

P. Rosenmüller, voorzitter

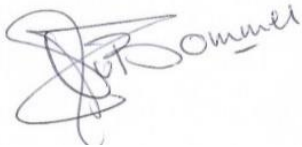
H.A.J. van Asseldonk, vicevoorzitter

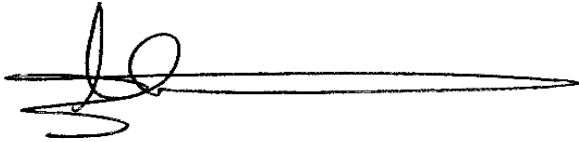
K. van Bergeijk

E.G.M. Bernard

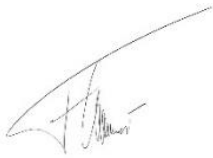
A. van Bommel

R. Kervezee

H.H. Post

F. de Wit

I. Sterenberg

P. Schram

Bijlage 1: Bestuursleden en leden verenigingsgremia

Bestuursleden en nevenfuncties

	Nevenfuncties
<p>P. Rosenmöller (voorzitter)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van de Eerste Kamer, fractievoorzitter GroenLinks; • Nationale Goede Doelen Loterijen Nederland, commissaris; • <p>Functie-gebonden nevenactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lid Stichting van het Onderwijs. • •
<p>H.A.J. van Asseldonk (vicevoorzitter)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter Raad van Commissarissen Frankelandgroep, Schiedam; • Bestuurslid Snickers de Bruijnfonds, Rotterdam; • Voorzitter Raad van Toezicht Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs RVKO (tot 1-6-2020); • Voorzitter bestuur K. Heeringastichting; • <p>Functie-gebonden nevenactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Penningmeester/secretaris VOION; • Lid Adviesraad Educatie Fontys.
<p>K. van Bergeijk (penningmeester)</p> <p>Hoofdfunctie: Voorzitter College van Bestuur van het Martinuscollege in Grootebroek (1750 leerlingen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van de Bedrijvengroep Stede Broec; • Lid van de Aanbevelingscommissie Stichting Leergeld; • Lid van de Regionale Educatieve Agenda gemeenten en schoolbesturen West-Friesland; • Voorzitter van de Stuurgroep Regionale Academische Opleidingsschool West-Friesland; • Vicevoorzitter van de Algemene Ledenvergadering Samenwerkingsverband West-Friesland; • Voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Voortgezet Onderwijs West-Friesland; • Voorzitter van het Regionaal Arbeidsmarktplatform Noord-Holland Noord; • Lid van de Topgroep van bestuurlijk overleg VO in Noord-Holland Noord; • Lid van het Eerste Coöperatief Werkgeversverband van scholen voor VO; • Lid van het Bestuursoverleg VO-HO netwerk OnderwijsPartners Regio Amsterdam; • Lid van de Raad van Toezicht VO-Content; <p>Lid Raad van Advies Schoolleidersregister VO; Penningmeester in het bestuur van Brainbrave; Penningmeester in het bestuur van de Stichting Sport en Bewegen.</p>

<p>E.G.H. Bernard</p> <p>Hoofdfunctie Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs, voorzitter college van bestuur (23.000 leerlingen)</p>	<p>Lid programmacommissie Nationaal Cohortonderzoek (NCO) van NRO (Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek); Lid Raad van Toezicht Stichting Innovatie Economie Onderwijs; Lid bestuursraad Eindhoven School of Education, TU Eindhoven; Lid adviesraad Radboud Docenten Academie, Radboud Universiteit Nijmegen; Lid adviesraad Educatie, Fontys Hogescholen; Lid bestuur SWV Passend Onderwijs (VO 31.01) Noord-Limburg; Voorzitter bestuur SWV Passend Onderwijs (VO 31.03) Weert, Nederweert en Cranendonck; Lid bestuur en penningmeester SWV Passend Onderwijs (VO 31.04) Westelijke Mijnstreek; Voorzitter resp. lid bestuur SWV Passend Onderwijs (VO 31.05 – 31.06) Maastricht Heuvelland en Parkstad; Lid Sectorplan Bèta en Techniek, Bèta lerarenkamer; Lid Sectorplan Bèta en Techniek, Nationaal Outreach Overleg; Lid Adviesraad Tilburg University, Tilburg School of Catholic Theology.</p>
<p>A.M. van Bommel</p> <p>Hoofdfunctie: Rector/bestuurder Ds. Pierson College in 's-Hertogenbosch (ruim 1650 leerlingen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter van het Directeurenoverleg Voorgezet Onderwijs 's-Hertogenbosch; • Lid van het Samenwerkingsverband Orion; • Medevoorzitter van POVO 's-Hertogenbosch; • Lid van de Commissie Onderwijs & Zingeving (Verus); Bestuurslid van het Samenwerkingsverband VO de Meierij; • Lid van het bestuurlijk overleg VSV (Voortijdig Schoolverlaten); • Diaken, lid Kerkenraad en lid Beraadsgroep Liturgie voor de Nicolaïkerk te Utrecht (PKN); <p>Onafhankelijk voorzitter Samenwerkingsverband SPPOH te Den Haag.</p>
<p>R. Kervezee</p> <p>Hoofdfunctie: Voorzitter College van Bestuur van Esprit Scholen Amsterdam (ruim 5600 leerlingen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter van het bestuur van het SWV VO Amsterdam-Diemen; • Lid en vicevoorzitter van OSVO, vereniging van schoolbesturen in het Amsterdams VO; • Lid van de Auditcommissie en commissaris bij Woonstichting De Key.
<p>H. Post</p> <p>Hoofdfunctie: Tot 1/9: Voorzitter Raad van Bestuur van de Christelijke Vereniging voor</p>	<p>Lid Raad van Toezicht Stichting Vakinstelling SVO</p>

VO in Rotterdam e.o. (21.000 leerlingen) Vanaf 1/9: Voorzitter Raad van Bestuur Dunamare Onderwijsgroep (13.000 leerlingen)	
P. Schram Hoofdfunctie: voorzitter College van Bestuur van OSG Singelland (3500 leerlingen)	Voorzitter van de Raad van Toezicht, Stichting Samenwerkingsbestuur Gearhing (PO); <ul style="list-style-type: none"> • Lid van het bestuur van VOSABB; • Toezichthoudend bestuurder bij het Samenwerkingsverband ZO Friesland.
I. Sterenburg Hoofdfunctie: Voorzitter College van Bestuur van Het Noordik in Almelo (3300 leerlingen)	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van de Raad van Toezicht van PCBO Apeldoorn; • Voorzitter van het Algemeen Bestuur van Stichting SWV Passend Onderwijs VO regio Almelo.
F.J. de Wit Hoofdfunctie: Bestuursvoorzitter Scala College en Coenecoop College in Alphen aan den Rijn (3450 leerlingen)	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van de Raad van Toezicht bij Sardes; • Lid van de Raad van Toezicht bij PROO-Leiden; • Lid van het bestuur van SWV VO-SVO Midden Holland en Rijnstreek.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van november 2020 werd dhr. E. Bernard herbenoemd.

Leden van de Leden Advies Raad

In 2020 zijn de volgende leden benoemd:

Gisela Assenberg, rector-bestuurder Kardinaal Alfrink Stichting, Zoetermeer; categorie besturen tot 3500 leerlingen;

Jos Kusters, voorzitter Raad van Bestuur Ons Middelbaar Onderwijs, Tilburg; categorie besturen boven 9000 leerlingen.

Voor een tweede termijn werden herbenoemd:

Pharailda Kokke, voorzitter CvB Mgr. Frencken College (Oosterhout), categorie tot 3500 leerlingen;

Rien van Tilburg, voorzitter CvB Clusius College (Alkmaar), categorie 3500 - 9000 leerlingen, voor de periode van één jaar;

Fridse Mobach, lid CvB Stichting Carmelcollege (Hengelo), categorie meer dan 9000 leerlingen;

Han Elbers, voorzitter CvB Alliantie VO (Nijmegen), categorie meer dan 9000 leerlingen.

Op 31 december 2020 was de samenstelling van de LAR als volgt:

Categorie leden met minder dan 3500 leerlingen

Mevrouw Gisela Assenberg, Kardinaal Alfrink Stichting, Zoetermeer

De heer Jan Paul Beekman, Spinoza Lyceum, Amsterdam

Mevrouw Mirjam Bunt, Het Rhedens, Dieren

De heer Jaap van Dam, Ichtus College, Veenendaal

Mevrouw Stella Efdé, Regionale scholengemeenschap Pantarijn

De heer Chris Flikweert, Gomarus Scholengemeenschap, Gorinchem

Mevrouw Pharaïlda Kokke, Mgr. Frencken College, Oosterhout

De heer Geert van Lonkhuyzen, Dockinga College, Dokkum

De heer Erwin Lutteke, Isendoorn College, Zutphen

Mevrouw Ineke de Roo, Dr. Aletta Jacobs College, Hoogezand/Sappemeer

Categorie leden met 3500-9000 leerlingen

De heer Wim Hoetmer, Veluwe Onderwijsgroep, Apeldoorn

De heer Wim Kokx, Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam, Vlaardingen Schiedam

De heer Peter Reenalda, Purmerendse ScholenGroep, Purmerend

De heer Paul Slegers, Stichting Onderwijs Midden-Limburg, Roermond

De heer Rien van Tilburg, Clusius College, Alkmaar

Categorie leden met meer dan 9000 leerlingen

Mevrouw Erika Diender, Quadraam, Duiven (tevens vicevoorzitter)

Mevrouw Barbara Dijkgraaf, bestuurder ZAAM, Stichting voor interconfessioneel onderwijs, Amsterdam

De heer Han Elbers, Alliantie VO, Nijmegen (tevens voorzitter)

De heer Jos Kusters, Ons Middelbaar Onderwijs, Tilburg

De heer Fridse Mobach, Carmel College, Hengelo

Leden van de Adviesraad Schoolleiders

In 2020 zijn de volgende leden toegetreden tot de Adviesraad Schoolleiders:

Mevrouw Melanie Brandenburg, Clusius College, Heerhugowaard, regio Noord-West

De heer Steven Tan, Marcanti College, Amsterdam, regio Amsterdam

Op 31 december 2020 was de samenstelling van de AS als volgt:

Mevrouw Melanie Brandenburg, Clusius College, Heerhugowaard, regio Noord-West

Mevrouw Renée Bouwer; Het Lyceum Rotterdam, regio West

De heer Kees Buijelaar; Bindelmeer College, regio Amsterdam

De heer Rob Bijeman; Christelijk Lyceum Zeist, regio Midden

Mevrouw Gretha Dam; Lauwers College, Buitenpost, regio Noord

De heer Marijn Van den Dool; Wellantcollege Westvliet, regio West

De heer Wim Huiberts; Sterren College, Haarlem, regio Noord-West

De heer Harald Huijssoon; Bonhoeffer College, Enschede, regio Oost

De heer Harald Mertz; Trevanium, Sittard, regio Zuid

Mevrouw Clemy Oomens; Het Rhedens, Rozendaal, regio Oost

De heer Steven Tan, Marcanti College, Amsterdam, regio Amsterdam

De heer Peter van Tuinen; Kei College, Heerenveen, regio Noord (tevens voorzitter)

De heer Raymond Verjans; Connect College, Echt, regio Zuid

De heer Jan Vons; Zwin College, Oostburg, regio Zuid-West

De heer Gijs van Wijlen; Onze Lieve Vrouwelyceum, Breda, regio Zuid-West

Mevrouw Karin Wouters; Christelijk Lyceum Veenendaal, regio Midden (tevens vicevoorzitter)

Jaarrekening VO-raad 2020

Financieel verslag

Na een inhoudelijk jaarverslag volgt in dit gedeelte van het jaarverslag 2020 het financieel verslag. Dit verslag omvat ook de jaarrekening 2020.

Toelichting op het resultaat en analyse met de begroting

In de onderstaande tabel wordt de Staat van Baten en Lasten (B3) weergegeven. In deze paragraaf worden de belangrijkste zaken geanalyseerd en toegelicht.

	Realisatie 2020 * € 1.000	Begroting 2020 * € 1.000	Realisatie 2019 * € 1.000
Baten			
Contributie	6.839	6.821	6.926
Overige baten	89	360	413
Totaal baten	6.928	7.181	7.339
Projecten			
Ontvangen subsidies	9.728	8.800	8.804
Uitbestede uitvoering	6.657	6.240	6.058
Inzet eigen medewerkers	3.071	2.560	2.746
Resultaat projecten	0	0	0
Lasten			
Loonkosten	7.671	6.810	6.739
Overige personeelskosten	388	398	516
Doorbelasting externe projecten	-2.365	-1.971	-2.114
Personeel totaal	5.694	5.236	5.141
Verenigingsactiviteiten	185	420	428
Verenigingsprojecten	965	1.188	1.148
Bestuurskosten	103	133	102
Communicatiekosten	285	241	286
Huisvestingskosten	200	272	188
Afschrijvingen	158	175	160
ICT kosten	239	186	190
Algemene kosten	199	137	120
Doorbelasting overhead projecten	-706	-589	-631
Totaal lasten	7.322	7.398	7.131
Saldo baten en lasten	-393	-217	208
Financiële lasten	-10	-	-
Netto resultaat	-403	-217	208

Opmerkingen bij de begroting

Bij het opstellen van de begroting 2020 zijn alleen die projecten begroot waarvoor op het moment van begroten een reële verwachting op een positief besluit op de aanvraag bestond. In november 2019 heeft de ALV ingestemd met de begroting waarin geanticipeerd werd op een negatief resultaat van € 217.000, voor aanwending van bestemmingsreserves.

De presentatie is in overeenstemming met het model van de begroting 2020 zoals door de ALV goedgekeurd.

Toelichting op het resultaat

Er is in de begroting voor 2020 uitgegaan van een onttrekking van per saldo € 217.000 aan het Eigen Vermogen. Het gerealiseerde resultaat leidt tot een onttrekking aan het eigen vermogen van € 403.000.

Ter verduidelijking van de totstandkoming van dit resultaat de volgende opmerkingen:

Baten

- **Contributies:** In 2020 had de VO-raad 302 betalende leden met bijna 946.600 leerlingen (2019: 962.000) en dit heeft geleid tot contributie-inkomsten van bijna € 6,7 miljoen in lijn met de begroting. Daarnaast zijn er 74 aangesloten samenwerkingsverbanden en die samen € 116.000 contributie betaald hebben (2019: € 112.000).
- **Overige baten:** door het annuleren het VO-congres vanwege Corona zijn deze sterk teruggelopen.
- **Projecten:** Voor 2020 is voor € 9,7 miljoen aan baten en lasten geboekt op de projecten (2019: € 13,0 miljoen). Dit bedrag is gebaseerd op de in 2020 toegerekende subsidieprojecten op basis van de in dat jaar gemaakte projectkosten. De projectsubsidies hebben slechts invloed op het resultaat voor zover de kosten van inzet eigen medewerkers worden gedekt (positieve invloed) of een kostenoverschrijding plaatsvindt op een project. In 2020 waren er geen kostenoverschrijdingen. De inzet van medewerkers in loondienst op projecten was groter dan verwacht. Dit hangt samen met de voorkeur voor inzet op basis van een tijdelijk dienstverband boven de inhuur van zelfstandigen. Voor enkele projecten waar een kostenoverschrijding dreigde o.a. als gevolg van Corona, is verlenging gekregen zodat de middelen in 2021 alsnog aangewend kunnen worden.

Lasten

- **Personele lasten:** De totale loonkosten zijn boven begroting samenhangend met de toegenomen inzet op projecten. Er is meer gebruik gemaakt van tijdelijk personeel op basis van inhuur ter overbrugging bij het invullen van vacatures of ter vervanging van zieke medewerkers. De individuele medewerkers hebben meer uren van hun werktijd aan projecten besteed waardoor € 511.000 meer is doorbelast aan projecten dan begroot. Daarnaast is extra ingezet op Corona en versterking van de beleids capaciteit van het bureau. De netto personeelslasten zijn dan ook hoger dan begroot. Het werven van goede medewerkers heeft meer moeite gekost dan voorheen.
- **Verenigingsactiviteiten:** door Corona zijn deze sterk teruggelopen, de post omvat de kosten van het geannuleerde congres, de online ALV en de ledenadministratie.
- **Verenigingsprojecten:** dit betreffen de externe kosten van door de VO-raad zelf bekostigde projecten. Het gaat hierbij voor 2020 om de VO-Academie en

Vensters/Scholen op de Kaart die worden gefinancierd via de contributie. In de begroting 2020 was de planning de modernisering van Vensters /SodK deels te bekostigen uit de vooruit-ontvangen middelen Vensters. In 2020 is eerst de basis programmatuur op orde gebracht, de planning van de modernisering met bijbehorende middelen is doorgeschoven naar 2021-2024.

- Communicatie: De kosten voor communicatie zijn boven begroting geëindigd maar op niveau 2019. De maatregelen ter verlaging van de kosten van het magazine hebben beperkt effect gehad door de toegenomen oplage.
- Huisvestingskosten: de huisvestingslasten zijn lager dan de begroting. Er zijn geen verdere investeringen meer geweest in de inrichting van het pand en kosten van onderhoud waren beperkt. De huisvestingskosten worden gunstig beïnvloed door onderhuurders die ook in het voortgezet onderwijs werkzaam zijn zoals Stichting Praktijk Onderwijs en Platform VMBO en VO Content.
- ICT kosten: De toename van de kosten betreffen inhuur van servicedesk diensten die voorheen door een medewerker werden uitgevoerd, de kosten samenhangend met het thuiswerken en specifieke vergadersoftware en eenmalige kosten in verband met de overgang van Schoolinfo.
- Algemene kosten: De toename van de algemene kosten is in het laatste kwartaal ontstaan en betreffen de advieskosten in verband met de integratie van Schoolinfo.
- Financiële lasten: de afspraken met de bank over de rentevrije voet op de spaarrekening liepen in oktober af en sindsdien wordt er rente betaald over het banktegoed.

Analyse kasstromen

Gedurende het jaar is strakker bewaakt dat voorschotten met betrekking tot projecten gelijk opgaan met de ontvangen bevoorschotting en de uitvoering. De kasstromen zijn hierdoor redelijk stabiel. Hiermee is het totale banksaldo lange tijd binnen de limieten van de bank gehouden zodat er geen rente betaald hoefde te worden over de aangehouden tegoeden. Deze limieten zijn per oktober echter vervallen waardoor over het tegoed van meer dan € 250.000 rente betaald wordt.

Overige financiële geldstromen

Vanuit de historie heeft de VO-raad voor de volgende CAO-onderdelen een kassiersfunctie:

- BWOO: Vanaf 1 januari 2014 voert WW-plus (voorheen onderdeel KPMG) de naast-wettelijke en bovenwettelijke regelingen uit voor de VO-raad. Het betreffen de BWOO (Besluit Werkloosheid Onderwijs- en Onderzoekspersoneel), Wovo (Besluit werkloosheidsregelingen onderwijspersoneel) en Zavo (Besluit ziekte- en arbeidsongeschiktheidsregeling). De voorwaarden voor de te vergoeden uitvoeringskosten liggen vast in het 'Beschrijvend document Europese Aanbesteding voor Naast-wettelijke en Bovenwettelijke WW-regelingen in het Primair en Voortgezet Onderwijs' d.d. 28 april 2010.

De voorschothoofing die de VO-raad doet bij VO-instellingen is gebaseerd op de prognoses voor de instroom. In 2020 is het voorschot 2019 afgerekend. Het voorschotbedrag voor 2020 kon op een gelijk niveau gehandhaafd worden. De uitvoering is via openbare aanbesteding gecontracteerd voor de jaren 2018-2021.

- GOVAK-gelden: De VO-raad int de GOVAK-gelden voor de bonden in het kader van de regeling GO- en Vakbondsfaciliteiten. De VO-raad stort deze bijdrage door naar de

Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof (SFSVO). Hierbij loopt de VO-raad geen risico, omdat alleen de ontvangen gelden worden doorbetaald aan de bonden, die het financiële risico dragen.

Financieel beleid en Treasury-verslag 2020

In 2017 heeft het bestuur het treasury-statuuut geactualiseerd. Het treasury-statuuut heeft tot doel kaders aan te geven waarbinnen de VO-raad de geldstromen, saldi- en renterisico's kan beheren en besturen, opdat de kosten en risico's zoveel mogelijk worden beperkt. In de praktijk is de uitwerking binnen de VO-raad beperkt, doordat de VO-raad zich conformeert aan de regeling Beleggen en Belenen van het ministerie van OCW. Binnen deze context maakt de vereniging slechts gebruik van variabele-renterekeningen. In 2020 is de rente vergoeding op deze rekeningen teruggelopen naar -0,5%. Dit heeft geleid tot rentelasten van circa € 10.000 voor 2020.

De VO-raad maakt geen gebruik van externe financiering. Daarmee zijn de eventuele risico's binnen het treasury-beheer tot een minimum beperkt.

Financiële kengetallen en Eigen Vermogen

Voor 2020 zijn de volgende financiële ratio's berekend voor de VO-raad.

	31 december 2020	31 december 2019
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen+ voorzieningen) / totaal vermogen)	30%	44%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kortlopende schulden)	1,4	1,7
Huisvestingsratio (huisvestingslasten+afschrijving gebouwen)/totale lasten	0,03	0,03
Weerstandsvermogen (Eigen vermogen / totale baten)	0,44	0,47
Rentabiliteit (Resultaat / totale baten (incl. fin. Baten)	-6%	3%

Vanwege de algemene bekendheid zijn de kengetallen berekend volgens het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. De signaleringswaarden voor funderend onderwijs zijn niet opgenomen aangezien de VO-raad een principiële andere financieringsvorm heeft dan een scholeninstelling. De stand van de projecten en de baten en lasten van de projecten beïnvloeden in hoge mate de uitkomst van de ratio's. Per balansdatum 2020 lopen alle projecten nog waardoor de kortlopende schulden relatief hoog zijn. Het toegenomen balanstotaal heeft een ongunstig effect op de berekende solvabiliteit. De ruime liquiditeit geeft aan dat alle schulden direct voldaan kunnen worden.

De VO-raad is direct afhankelijk van het jaarlijks opzegbaar lidmaatschap. Dit vereist een andere opbouw van de benodigde financiële buffer. Het bestuur heeft uitgebreid gesproken over de benodigde buffer vanuit een standpunt dat risico's in hoge mate afgedekt moeten zijn om de dienstverlening naar de leden in continuïteit te kunnen garanderen. Het bestuur heeft dit gedaan aan de hand van een risico-inventarisatie en de financiële vertaling hiervan. In 2020 is de risicoanalyse geactualiseerd. Op basis van deze inventarisatie is een minimum eigen vermogen van € 1,2 miljoen nodig.

Toekomstparagraaf

	Realisatie 2020	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
	(* € 1.000)					
Baten						
Contributies	6.839	6.711	7.386	7.364	7.365	7.325
Overige Inkomsten	89	110	350	350	345	345
Totaal baten	<u>6.928</u>	<u>6.821</u>	<u>7.736</u>	<u>7.714</u>	<u>7.710</u>	<u>7.670</u>
Projecten						
Subsidies	9.728	7.230	7.000	7.000	7.000	7.000
Uitbestede uitvoering	6.657	3.311	3.500	4.000	5.200	5.200
Eigen inzet	3.071	3.919	3.500	3.000	1.800	1.800
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Lasten						
Personele lasten	8.059	8.658	8.413	8.108	7.222	7.365
- Inzet personeel projecten	-2.365	-2.939	-2.660	-2.280	-1.368	-1.368
'Netto' personeelslasten	5.694	5.719	5.753	5.828	5.854	5.997
Afschrijvingen	158	165	165	165	140	130
Verenigingsactiviteiten	185	230	400	406	412	418
Verenigingsprojecten	965	1.232	924	905	955	980
Bestuurskosten	103	133	135	137	139	141
Huisvesting	200	292	273	277	281	285
Communicatie	285	257	260	264	268	272
ICT Kosten	239	251	240	228	216	219
Algemene kosten	199	130	130	130	130	130
- Doorbelasting aan projecten	-706	-980	-840	-720	-432	-432
Totaal lasten	<u>7.322</u>	<u>7.428</u>	<u>7.439</u>	<u>7.620</u>	<u>7.964</u>	<u>8.141</u>
Saldo baten en lasten	-393	-607	297	94	-253	-471
Financiële lasten	-10	-	-	-	-	-
Netto resultaat	<u>-403</u>	<u>-607</u>	<u>297</u>	<u>94</u>	<u>-253</u>	<u>-471</u>

In november 2020 heeft de algemene ledenvergadering de begroting voor 2021 goedgekeurd.

De volgende uitgangspunten zijn toegepast op de begroting:

- a) De contributie is vastgesteld voor de periode 2019 tot en met 2021.
- b) De bijdrage VO-Academie is opgenomen in de contributie conform besluit ALV mei 2018;
- c) Ontwikkeling leerlingenaantallen op basis van de demografische gegevens van OCW met een aansluitingsgraad van 98%;
- d) Stijging van de loonkosten met 3% waaronder de stijging van de pensioenpremies en algemene indexatie.
- e) De door de VO-raad uitgevoerde projecten moeten passen in het strategisch afwegingskader zoals door het bestuur vastgesteld in 2015;
- f) Uitbreiding van de formatie met tijdelijke krachten voor de uitvoering van de tijdelijke projecten;
- g) Het kader voor een sluitende begroting voor de vereniging wordt aangevuld met een deel van het overschotten van afgelopen jaren en eventuele aanwending van bestemmingsreserves. Voor de algemene reserves wordt een ondergrens aangehouden van € 1,2 miljoen op basis van de risicoanalyse 2020.

Na vaststelling van de begroting heeft overleg met het ministerie van OCW plaatsgevonden. Op basis van dit overleg zijn de subsidieprojecten voor 2020 aangevraagd en is overeenkomen dat de niet bestede middelen van projecten 2019 deels doorgeschoven worden naar 2020. Hiermee neemt de omvang van de OCW-trajecten toe ten opzichte van de begroting. De toename wordt ingevuld op een wijze die recht doet aan bovenstaande uitgangspunten met betrekking tot OCW-trajecten. In lijn met deze uitgangspunten zullen de andere baten en lasten van de vereniging inclusief het resultaat niet wijzigen.

Ook na vaststelling van de begroting is het besluit tot overdracht van onderneming van Schoolinfo aan de VO-raad definitief geworden. In de begroting is rekening gehouden met de volledige uitvoering van het project Voortgezet Leren. De activiteiten op het gebied van Onderzoek & Innovatie zijn niet meegenomen. Deze worden bekostigd uit het vermogen dat eveneens van stichting Schoolinfo aan de VO-raad wordt overgedragen.

Ook in 2021 zal de VO-raad zich inzetten voor de belangenbehartiging en sectorontwikkeling. Daarbij krijgen de volgende activiteiten in 2021 een nadrukkelijk accent:

- Commissie Damhof, vasthouden lessen van Corona
- Anders organiseren
- Digitalisering
- Regionale samenwerking
- Diversiteit.

In 2021 zal voor de jaren na 2022 naar aanleiding van een nieuw strategisch kader een voorstel gedaan worden om de dalende contributiebatens als gevolg van de afnemende leerlingenaantallen, en de te verwachten kostenstijgingen op te vangen en de financiën van de vereniging ook op de middellange en langere termijn gezond te houden.

Jaarrekening 2020

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn RJ-640 Organisaties-zonder-winststreven. De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede van de (goedgekeurde) begroting over het huidige jaar. De indeling van de cijfers is aangepast naar de begroting 2020 zoals in november 2019 goedgekeurd door de ALV. De kosten voor uitvoering van de projecten zijn gesplitst naar directe kosten voor uitbesteed werk en de kosten voor de inzet van eigen medewerkers tegen tarieven met OCW overeengekomen ter dekking van zowel de personele lasten als de daarmee samenhangende overige kosten. Deze dekking komt op deze onderdelen als bate, negatieve kosten, in de exploitatie terug als doorbelasting intern personeel en doorbelasting overhead projecten.

Door afrondingen op duizendtallen kunnen in het verslag kleine verschillen ontstaan.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 500 aangehouden. Afhankelijk van de soort aanschaf geldt deze ondergrens voor de prijs per stuk (inclusief btw) of de prijs van de 'verzamelnaam'. De afschrijvingstermijn voor gebouw-gebonden activa is afgestemd op de looptijd van het huurcontract van de huidige huisvesting. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Verbouwingen:	5-10 jaar
Inventaris:	5-7 jaar
ICT:	3 jaar

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, indien niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Eigen Vermogen

De vorming van bestemmingsreserves wordt door het bestuur besloten en wordt voorgelegd ter goedkeuring aan de algemene ledenvergadering.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is deze waarde gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Afschrijving

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Pensioenen

De VO-raad volgt de cao van het voortgezet onderwijs en heeft conform deze cao de uitvoering van de pensioenen ondergebracht bij het ABP. De pensioenregeling, de grondslagen voor berekening en overige afspraken met betrekking tot het pensioen inclusief opbouw en indexatie zijn terug te vinden in de CAO. De uitgaven voor de pensioenpremies zijn als last opgenomen en de nog te betalen premies zijn onder de kortlopende schulden gegroepeerd. Per 28 februari 2021 bedroeg de dekkingsgraad van het pensioenfonds ABP 97,5%.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, op basis van balansmutaties.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Corona heeft geen verdere invloed op deze veronderstelling.

B2 Balans per 31 december 2020

De balans 2020 is opgesteld inclusief verwerking voorstel resultaatbestemming.

	<u>31 december 2020</u>	<u>31 december 2019</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	469	551
Vlottende Activa		
Vorderingen	1.210	1.430
Liquide middelen	8.273	5.795
Totaal Activa	<u>9.953</u>	<u>7.775</u>
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	1.882	2.285
Bestemmingsreserves	1.132	1.132
Kortlopende schulden	6.939	4.358
Totaal passiva	<u>9.953</u>	<u>7.775</u>

B3 Staat van baten en lasten 2020

	Realisatie 2020 * € 1.000	Begroting 2020 * € 1.000	Realisatie 2019 * € 1.000
Baten			
Contributie	6.839	6.821	6.926
Overige baten	89	360	413
Totaal baten	<u>6.928</u>	<u>7.181</u>	<u>7.339</u>
Projecten			
Ontvangen subsidies	9.728	8.800	8.804
Uitbestede uitvoering	6.657	6.240	6.058
Inzet eigen medewerkers	3.071	2.560	2.746
Resultaat projecten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Lasten			
Loonkosten	7.671	6.810	6.739
Overige personeelskosten	388	398	516
Doorbelasting externe projecten	<u>-2.365</u>	<u>-1.971</u>	<u>-2.114</u>
Personeel totaal	5.694	5.236	5.141
Verenigingsactiviteiten	185	420	428
Verenigingsprojecten	965	1.188	1.148
Bestuurskosten	103	133	102
Communicatiekosten	285	241	286
Huisvestingskosten	200	272	188
Afschrijvingen	158	175	160
ICT kosten	239	186	190
Algemene kosten	199	137	120
Doorbelasting overhead projecten	<u>-706</u>	<u>-589</u>	<u>-631</u>
Totaal lasten	<u>7.322</u>	<u>7.398</u>	<u>7.131</u>
Saldo baten en lasten	-393	-217	208
Financiële lasten	<u>-10</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Netto resultaat	<u><u>-403</u></u>	<u><u>-217</u></u>	<u><u>208</u></u>
Resultaat bestemming			
Toevoegen aan Algemene reserve	-403	-217	241
Mutatie bestemmingsreserves	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-33</u>
	<u><u>-403</u></u>	<u><u>-217</u></u>	<u><u>208</u></u>

B4 Kasstroomoverzicht 2020

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Netto resultaat	-403	209
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	158	160
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	219	-479
- Kortlopende schulden	2.581	-471
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.555</u>	<u>-582</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-78	-56
Boekverlies op desinvesteringen	1	1
	<u>-77</u>	<u>-55</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
	0	0
Mutaties liquide middelen	<u>2.479</u>	<u>-636</u>
Beginstand liquide middelen	5.795	6.431
Mutaties liquide middelen	2.479	-636
Eindstand liquide middelen	<u>8.273</u>	<u>5.795</u>

B5 Toelichting balans 2020

Materiële vaste activa

De investeringen Aidadreef betreffen zowel verbouwing, installaties als inrichting en inventaris van het gehuurde kantoor aan de Aidadreef. Deze investeringen zijn samen met de andere gebruikers van het pand gedaan en worden samen gebruikt en beheerd. De verdeling is gemaakt op basis van de verdeling van de vierkante meters.

	Aidadreef	Kantoor- meubilair	ICT	Eindtotaal
Aanschaffingswaarde	958	109	413	1.480
Cumulatieve afschrijvingen	-502	-83	-344	-930
Boekwaarde begin boekjaar	455	26	69	551
Afschrijvingen	-100	-15	-43	-158
Investeringen	11	18	49	78
Desinvesteringen	0	0	-11	-11
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	10	10
Mutaties	-90	4	5	-81
Aanschaffingswaarde	968	127	451	1.547
Cumulatieve afschrijvingen	-603	-98	-377	-1.078
Boekwaarde (actueel)	366	30	74	469
Afschrijvingspercentage	10-20 %	14-20 %	33 %	

Vorderingen

	31 december 2020	31 december 2019
	* € 1.000	* € 1.000
Debiteuren	725	562
Overige vorderingen	393	343
Overlopende activa	93	525
Totaal Vorderingen	1.210	1.430
Voorziening wegens oninbaarheid		
Stand per 1 januari	-19	-24
Dotatie	-	-
Onttrekking / Vrijval	2	5
Stand per 31 december	-18	-19

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen saldi op bankrekeningen en staan vrij tot de beschikking van de organisatie met uitzondering van een bankgarantie zoals toegelicht in paragraaf B6.

Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2020 x € 1.000	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2020 x € 1.000
Algemene reserve	2.285	-403		1.882
Bestemmingsreserves				
Friciekosten projecten	365			365
Sectorondersteuning	300			300
Strategisch kader	467	-		467
Totaal	<u>1.132</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.132</u>
Totaal vermogen	<u>3.417</u>	<u>-403</u>	<u>0</u>	<u>3.014</u>

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen in overeenstemming met het ALV-besluit van november 2015. De bestemmingsreserve Friciekosten projecten is bedoeld om medewerkers van projecten van te betalen na afloop van de subsidieperiode om de kennis uit het project te kunnen borgen binnen de vereniging en ter dekking van eventuele transitievergoedingen uit hoofde van de Wet Werk en Zekerheid. De bestemmingsreserve Sectorondersteuning wordt aangehouden ten behoeve van ondersteuning van de sector bij onverwachte ontwikkelingen.

De bestemmingsreserve Strategisch kader is gevormd ten behoeve van versnelling van de onafhankelijke ontwikkeling op strategische dossiers als maatwerk en flexibilisering.

Kortlopende schulden

	31 december 2020 * € 1.000	31 december 2019 * € 1.000
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.369	698
Belasting en premies sociale verzekeringen	397	331
Overige schulden	2.112	1.327
Vooruitontvangen bijdrage Vensters	1.039	1.039
Vooruitontvangen subsidie projecten	<u>2.023</u>	<u>963</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>6.939</u>	<u>4.358</u>

De vooruit ontvangen bijdrage Vensters betreft de gefactureerde bijdrage Vensters die betrekking heeft op het beheer en de doorontwikkeling van het platform Vensters voor Verantwoording. Per 1 september 2015 heeft de VO-Raad dit in eigen beheer genomen daarbij ondersteund door Kennisnet. De geplande inzet voor Vensters vanuit deze middelen was in 2020 nog niet aan de orde. De nog af te dragen Govak-middelen zijn per jaareinde € 215.000.

B6 Niet in balans opgenomen rechten en plichten

Per 31 december 2020 bestaan de volgende niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Item	Bedrag	Einde looptijd
Huur Aidadreef (netto verplichting)	2.950.000	juni 2029
Garantiestelling huur	92.000	juni 2029
Lease auto's	11.000	dec 2021

B7 Overzicht verbonden partijen

De VO-raad is met verschillende partijen in het onderwijsveld op verschillende manieren verbonden. In deze paragraaf beschrijven wij de ontwikkelingen met verbonden partijen die dicht bij ons staan in letterlijke zin of vanuit governance-perspectief.

Vanaf juli 2014 hebben de VO-raad samen met de PO-Raad, Schoolinfo en VO-Content een kantoorpand in Utrecht Overvecht betrokken. Sinds dat moment worden een aantal backoffice-activiteiten met elkaar gedeeld. Met de PO-Raad wordt de afdeling Financiën, de helpdesk voor leden, de afdeling HRM, ICT, Facilitaire Zaken gedeeld. Deze laatste drie afdelingen vallen onder de personele verantwoordelijkheid van de VO-raad.

Stichting VO-Content zorgt namens de scholen in het voortgezet onderwijs dat uitgevers Stercollecties ontwikkelen, onderhouden en actualiseren. Stercollecties zijn open digitale leerlijnen van actueel, multimediaal en leerlinggericht materiaal. In 2018 tot 2019 is VO-Content nadrukkelijk betrokken bij de uitvoering van het project Leerling2020. Ruim een derde van de leden van de VO-raad participeerde in 2020 in VO-content. Dit aantal is groeiende. Stichting VO-content heeft in 2016 de governance gewijzigd en is gaan werken met een Raad van Toezicht-model. In deze structuur is zetel binnen de RvT bestemd voor een lid van het bestuur van de VO-raad. VO-content is gevestigd in het pand van de VO-raad als onderhuurder van de VO-raad. De bijdrage aan de huur en faciliteiten bedraagt circa € 25.000 per jaar.

Stichting Schoolinfo rondde in 2019 voor de VO-raad het project Leerling 2020 af. Dit project heeft een vervolg gekregen in het project Voortgezet Leren dat door de VO-raad en Schoolinfo samen wordt uitgevoerd. Door het uittreden van de PO-Raad uit deze stichting per 1 januari 2016 is Stichting SchoolInfo feitelijk een dochteronderneming van de VO-raad geworden. In deze jaarrekening is daarom Stichting SchoolInfo meegeconsolideerd. In 2020 hebben de besturen van de VO-raad en Stichting Schoolinfo besloten om de activiteiten van Schoolinfo middels een overdracht van onderneming over te dragen aan de VO-raad. Na positief advies van de Ondernemingsraad van de VO-raad zijn per 1 januari 2021 alle activiteiten, personeel, contracten en verplichtingen van Schoolinfo overgenomen. Formele liquidatie van de Stichting Schoolinfo vindt plaats in de eerste helft van 2021.

Stichting Kennisnet is de publieke organisatie voor onderwijs en ICT. Kennisnet zorgt voor een landelijke ICT-basisinfrastructuur en adviseert, onder andere, de VO-raad. In 2020 werd intensief samengewerkt tussen de VO-raad en Kennisnet in het Doorbraakproject Onderwijs & ICT en in Scholen op de Kaart en OSO. Sinds 2015 benoemt de VO-raad een lid van de Raad van Toezicht. Per juli 2017 heeft Stichting Kennisnet ruimte betrokken in het kantoorpand op de Aidadreef en maakt daarbij tegen betaling gebruik van de facilitaire dienstverlening vallend onder de verantwoordelijkheid van de VO-raad.

B8 Toelichting staat van baten en lasten

Baten

De contributiebaten zijn afgenomen in 2020 als gevolg van demografische ontwikkelingen.

Personele lasten

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Personeelskosten			
Loonkosten	5.685	6.681	4.852
Sociale lasten	894	-	813
Pensioenlasten	876	-	777
Inhuur	216	128	296
Overige personeelskosten	388	398	516
Totale personele lasten	<u>8.059</u>	<u>7.207</u>	<u>7.255</u>

Het gemiddelde aantal werkzame voltijds equivalenten bedroeg 84,6 fte (2019: 80,1). Alle werknemers waren werkzaam binnen Nederland.

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Beloning bestuurders volgens WNT

In de volgende tabellen zijn de beloningen toegelicht conform de voorschriften volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT). De nevenactiviteiten van het dagelijks bestuur en functies van de algemeen bestuursleden zijn in het bestuurs-verslag toegelicht. De vereniging wordt bestuurd door de leden van het bestuur. Zij doen dit vanuit hun functie bij een schoolbestuur. De betrokken schoolbesturen ontvangen per maand dat zij een bestuurslid afvaardigen een vergoeding van € 600,- ter compensatie. De bestuurders ontvangen geen persoonlijke vergoeding van de vereniging.

De WNT is van toepassing op VO-raad. Het voor VO-raad toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

WNT model tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling

	P. Rosenmöller	H.A.J. van Asseldonk	G.I. Brummelman	J. Vlaanderen
Functie(s)	Voorzitter	Vice voorzitter	Directeur	Directeur
Duur dienstverband in 2020	1/1 -31/12	1/1 -31/12	15/8 - 31/12	1/1 -30/9
Omvang dienstverband (in fte)	0,800	1,000	1,000	1,000
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	139.603	155.748	42.525	101.432
Beloningen betaalbaar op termijn	17.694	21.529	7.769	15.109
Totaal bezoldiging 2020	157.296	177.278	50.294	116.541
Individueel WNT-maximum	160.800	201.000	76.336	150.475
Gegevens 2019	P. Rosenmöller	H.A.J. van Asseldonk		J. Vlaanderen
Functie(s)	Voorzitter	Vice voorzitter		Directeur
Duur dienstverband in 2019	1/1 -31/12	1/1 -31/12		1/1 -31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,822	1,000		1,000
Dienstbetrekking	ja	ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	138.658	149.905		120.964
Beloningen betaalbaar op termijn	17.409	20.653		19.492
Totaal bezoldiging 2019	156.067	170.557		140.457
Individueel WNT-maximum	159.512	194.000		194.000

WNT model tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Op balansdatum bestond het Algemeen Bestuur uit de volgende leden met hun primaire functie van waaruit ze zitting hebben in het Algemeen Bestuur:

NAAM	BENOEMING	FUNCTIE
K. van Bergeijk	per juni 2015	Voorzitter College van Bestuur van het Martinuscollege in Grootebroek Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
E.G.H. Bernard	per december 2016	Voorzitter College van Bestuur van Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs in Sittard Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
A.M. van Bommel	per december 2017	Rector/bestuurder Ds. Pierson College in 's-Hertogenbosch Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
R. Kervezee	per december 2014	Voorzitter College van Bestuur van Esprit Scholen Amsterdam Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
H. Post	per december 2015	Voorzitter Raad van Bestuur van Dunamare Onderwijsgroep in Haarlem Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
P. Schram	per december 2018	Voorzitter College van Bestuur van OSG Singelland in Drachten Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
I. Sterenborg	per december 2018	Voorzitter College van Bestuur van Het Noordik in Almelo Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad
F.J. de Wit	per december 2017	Bestuursvoorzitter Scala College en Coenecoop College in Alphen aan den Rijn Lid van het bestuur bij Vereniging VO-raad

Gedurende dit boekjaar zijn er geen leden van het Algemeen Bestuur afgetreden.

Naast de hiervoor vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Accountantskosten

De kosten van de controle van de jaarrekening zijn opgenomen onder de algemene kosten, de kosten van de bijzondere controles op de subsidieprojecten worden, voor zover toegestaan, opgenomen op het project. Gedurende 2020 is voor beide controles in totaal € 69.000 betaald. In 2020 hebben de fiscalisten en juristen van BDO geadviseerd met betrekking tot de overgang van de stichting Schoolinfo. Voor deze adviezen is € 11.000 betaald.

Geconsolideerde jaarrekening

C1 Consolidatie Grondslagen

Algemeen

Per 1 januari 2016 heeft de VO-raad overheersende zeggenschap verkregen over de Stichting Schoolinfo door het uittreden van de PO-Raad uit deze stichting. Hierdoor is ook de plicht ontstaan om in de jaarrekening de cijfers van Stichting Schoolinfo met betrekking tot 2016 mee te consolideren.

Bij de consolidatie zijn de onderlinge posten geëlimineerd. Aangezien het eigen vermogen van de stichting niet uit aandelen bestaat en ook de stichting niet als deelneming beschouwd kan worden vanuit de vereniging, leidt de consolidatie tot een toename van het eigen vermogen.

De grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat zijn gelijk aan de grondslagen zoals toegelicht in hoofdstuk B1. Bij de hierna getoonde geconsolideerde balans en resultatenrekening zijn de cijfers toegelicht voor zover deze afwijken van de enkelvoudige jaarrekening van de VO-raad.

C2 Geconsolideerde balans per 31 december 2020

De balans 2020 is opgesteld inclusief verwerking voorstel resultaatbestemming.

	<u>31 december 2020</u>	<u>31 december 2019</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	496	603
Vlottende Activa		
Vorderingen	1.227	1.050
Liquide middelen	9.976	8.586
Totaal Activa	<u><u>11.699</u></u>	<u><u>10.239</u></u>
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	1.889	2.292
Bestemmingsreserves	3.029	3.186
Kortlopende schulden	6.781	4.761
Totaal passiva	<u><u>11.699</u></u>	<u><u>10.239</u></u>

C3 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020

	Realisatie 2020 * € 1.000	Realisatie 2019 * € 1.000
Baten		
Contributies	6.839	6.926
Overige baten	209	733
Totaal baten	<u>7.049</u>	<u>7.659</u>
Projecten		
Subsidies	9.735	8.804
Uitbestede uitvoering	2.566	2.811
Inzet eigen medewerkers	7.169	5.993
	<u>-</u>	<u>-</u>
Lasten		
Loonkosten	11.368	9.709
Overige personeelskosten	437	623
Doorbelasting externe projecten	-5.439	-4.549
Personeel totaal	<u>6.367</u>	<u>5.783</u>
Verenigingsactiviteiten	185	428
Verenigingsprojecten	1.066	1.245
Bestuurskosten	112	106
Communicatiekosten	308	296
Huisvestingskosten	410	394
Afschrijvingen	186	195
ICT kosten	366	287
Algemene kosten	329	216
Doorbelasting overhead projecten	-1.731	-1.444
Totaal lasten	<u>7.598</u>	<u>7.505</u>
Saldo baten en lasten	-549	154
Financiële baten en lasten	-11	0
Netto resultaat	<u>-560</u>	<u>154</u>
Resultaat bestemming		
Toevoegen aan Algemene reserve	-403	94
Mutatie bestemmingsreserves	-157	61
	<u>-560</u>	<u>154</u>

C4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2020

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Netto resultaat	-560	154
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	186	195
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-540	200
- Kortlopende schulden	2.382	-368
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>1.469</u>	<u>181</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-80	-73
Boekverlies op desinvesteringen	1	1
	<u>-79</u>	<u>-73</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
	0	0
Mutaties liquide middelen	<u>1.390</u>	<u>108</u>
Beginstand liquide middelen	8.586	8.477
Mutaties liquide middelen	1.390	108
Eindstand liquide middelen	<u>9.976</u>	<u>8.586</u>

C5 Toelichting geconsolideerde balans 2020

Materiële vaste activa

De investeringen Aidadreef betreffen zowel verbouwing, installaties als inrichting en inventaris van het gehuurde kantoor aan de Aidadreef. Deze investeringen zijn samen met de andere gebruikers van het pand gedaan en worden samen gebruikt en beheerd. In 2017 zijn samen met andere gebruikers 2 verdiepingen extra in gebruik genomen. De totale waarde van de collectieve investering bedraagt € 2.275.000. De verdeling met de PO-Raad, SLO, Stichting Schoolinfo en Kennisnet is gemaakt op basis van de verdeling van de vierkante meters. Stichting Schoolinfo heeft haar aandeel in de investeringen in 2014 direct als kosten verantwoord op basis van de inzichten destijds.

	Aidadreef	Kantoor- meubilair	ICT	Eindtotaal
Aanschaffingswaarde	958	155	500	1.612
Cumulatieve afschrijvingen	-502	-106	-400	-1.009
Boekwaarde begin boekjaar	455	49	99	603
Afschrijvingen	-100	-24	-62	-186
Investeringen	11	18	52	80
Desinvesteringen	0	0	-21	-21
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	19	19
Mutaties	-90	-6	-12	-107
Aanschaffingswaarde	968	173	531	1.672
Cumulatieve afschrijvingen	-603	-129	-443	-1.175
Boekwaarde (actueel)	366	43	88	497

Vorderingen

	31 december 2020	31 december 2019
	* € 1.000	* € 1.000
Debiteuren	721	588
Overige vorderingen	414	-63
Overlopende activa	93	525
Totaal Vorderingen	1.227	1.050
Voorziening wegens oninbaarheid		
Stand per 1 januari	-19	-24
Dotatie	-	-
Onttrekking / Vrijval	2	5
Stand per 31 december	-18	-19

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen saldi op bankrekeningen en staan vrij tot de beschikking van de organisatie met uitzondering van een bankgarantie zoals toegelicht in paragraaf C6.

Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2020	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2020
	x € 1.000			x € 1.000
Algemene reserve	2.292	-403	-	1.889
<u>Bestemmingsreserves</u>				
Frictiekosten projecten	365	-		365
Sectorondersteuning	300	-		300
Strategisch kader	467	-	-	467
Personeel Schoolinfo	550	-157		393
Innovatie en continuïteit	1.504	-		1.504
Totaal	3.186	-157	-	3.029
Totaal vermogen	5.477	-560	-	4.918

Bestemmingsreserves

Naast de bestemmingsreserves zoals toegelicht bij de enkelvoudige jaarrekening van de VO-raad bestaan in de geconsolideerde jaarrekening de volgende reserves:

Bestemmingsreserve personeel voor onvoorziene structurele personeelsuitgaven bij Schoolinfo in verband met de tijdelijke projectmatige inkomsten en doorlopende personeelslasten.

Bestemmingsreserve innovatie en continuïteit gevormd met als doel te waarborgen dat in de toekomst enige zekerheid en stabiliteit kan worden geboden voor wat betreft de voortgang van projecten op momenten dat subsidiestromen al dan niet tijdelijk stil vallen en om verkenningen te doen naar onderwerpen die scholen, besturen en Raden wenselijk achten.

Kortlopende schulden

	31 december 2020	31 december 2019
	<u>* € 1.000</u>	<u>* € 1.000</u>
Crediteuren	640	728
Belasting en premies sociale verzekeringen	666	469
Overige schulden	2.414	1.563
Vooruitontvangen bijdrage Vensters	1.039	1.039
Vooruitontvangen subsidie projecten	2.023	963
Totaal kortlopende schulden	<u>6.781</u>	<u>4.761</u>

C6 Niet in balans opgenomen rechten en plichten

Per balansdatum bestaan de volgende niet uit de balans bijkende verplichtingen:

Item	Bedrag	Einde looptijd
Huur Aidadreef (netto verplichting)	2.950.000	juni 2029
Garantiestelling huur	92.000	juni 2029
Lease auto's	11.000	dec 2021

C7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten

Personele lasten

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Personeelskosten			
Loonkosten	8.130	9.111	6.820
Sociale lasten	1.393	486	1.188
Pensioenlasten	1.195	324	1.054
Inhuur	586	418	585
Overige personeelskosten	501	556	686
Totale personele lasten	11.805	10.895	10.332

Het gemiddelde aantal werkzame voltijds equivalenten bedroeg 124,2 fte (2019: 115,5 fte).

Accountantskosten

De kosten van de controle van de jaarrekening zijn opgenomen onder de algemene kosten, de kosten van de bijzondere controles op de subsidieprojecten worden, voor zover toegestaan, opgenomen op het project. Er worden geen andere diensten afgenomen van de controlerend accountant. Gedurende 2020 is voor alle controles in totaal € 93.195 betaald (2018: € 67.735).

D Overige gegevens

D1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Vereniging VO-raad

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging VO-raad te Utrecht gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging VO-raad op 31 december 2020 en van het resultaat over Vereniging VO-raad in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging VO-raad zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o.

Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

Voorwoord van de voorzitter;
Bureauverslag;
Bestuursverslag;
Bijlage 1: Bestuursleden en leden verenigingsgremia;
Financieel verslag;
Overige gegevens;
Bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van bovengenoemde andere informatie in overeenstemming met RJ 640.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 20 mei 2021

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.

R.W.A Eradus RA

D2 Voorstel bestemming van het exploitatieresultaat

Conform de statuten staat het resultaat van de vereniging VO-raad ter beschikking van de algemene ledenvergadering.

Het bestuur stelt voor om het resultaat van 2020 van € 403.000 als volgt te verwerken:

	Saldo 1-1-2020 x € 1.000	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2020 x € 1.000
Algemene reserve	2.285	-403		1.882
<u>Bestemmingsreserves</u>				
Frictiekosten projecten	365			365
Sectorondersteuning	300			300
Strategisch kader	467	-		467
Totaal	<u>1.132</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.132</u>
Totaal vermogen	<u>3.417</u>	<u>-403</u>	<u>0</u>	<u>3.014</u>

Vooruitlopend op de vaststelling door de algemene ledenvergadering is dit voorstel al in de jaarrekening verwerkt.

D3 Gebeurtenissen na balansdatum

Op dit moment zijn geen gebeurtenissen bekend, die een materiële invloed hebben op de financiële situatie van de VO-raad.

Bijlage

Uitputtingsoverzicht subsidieprojecten

	Balans 31-12-2019	Subsidies (terug-) betaald	Totaal beschikbaar voor 2020	Saldo Kosten 2020	Resultaat	Balans 31-12-2020
Projecten afgerond voor 01-01-2020	127	-123	5	-	-1	6
Burgerschap 2019	23	-23	-	-	-	-
Regionale Samenwerking	-4	4	-	-	-	-
Curriculum.nu 2019	-31	31	-	-	-	-
Samen Opleiden en Professionaliseren 2019	17	-8	9	9	-	-
Bundel 2019 - Accountantskosten en controleverkl	-	-	-	-	-	-
Passend Onderwijs 2019	85	-37	48	48	-	-
Projecten afgerond per 31-12-2020	90	-32	57	57	-	-
Gezonde School 2017-2020	-	-	-	-	-	-
Expertisepunt LOB VO-MBO	-	-	-	-	-	-
Voortgezet Leren	788	5.710	6.498	5.794	-	704
Voortgezet Leren - Eudaldo	-284	832	548	448	-	100
Verbetering Verantwoording 2019-2020	69	228	296	187	-	109
Vervolgpublicatie beroepsbeeld van de Leraar	50	68	117	114	-	3
Alfabetisering fase 3 2019-2020	51	54	106	105	-	1
Huisvesting Fase 3+4	-1	45	45	-5	-	50
Leerlabs Sterk Beroepsonderwijs	-1	121	120	34	-	86
Burgerschap 2020	-	400	400	335	-	65
Regionale Samenwerking	-	534	534	534	-	0
Samen Opleiden en Professionaliseren 2020	-	1.035	1.035	664	-	371
Bundel 2020 - Accountantskosten en controleverkl	-	18	18	-	-	18
Passend Onderwijs 2020	-	1.110	1.110	874	-	236
Professionalisering van Leraren 2020	-	363	363	237	-	126
Baanbrekers 2019/2020	76	158	234	209	-	25
Kennistafel effectief leesonderwijs VO2020 focus v	-	124	124	0	-	124
Gezonde School - Gezonde Relaties en Seksualiteit	-	-11	-11	-11	-	-
Masterplan Vensters 2019-2020	-	64	64	64	-	-
PO/VO Benchmark	-	87	87	87	-	-
Doorlopende projecten	746	10.942	11.688	9.671	-	2.017
Totaal subsidie projecten	963	10.787	11.750	9.728	-1	2.023

Projecten die zijn afgerond voor 1 januari 2020 zijn verantwoord, bijvoorbeeld aan OCW. In afwachting van de definitieve afwikkeling met de subsidieverstrekker en betrokken uitvoerende partijen staan deze bedragen als schuld op de balans.

Projecten die zijn afgerond per 31 december 2020 zijn verantwoord in 2021, ook deze bedragen staan als schuld op de balans.

De projecten die doorlopen in 2021 zullen gedurende 2021 of direct na afloop van het project worden verantwoord. Het saldo van deze projecten betreft met name nog te maken uitvoeringskosten.

Colofon

Dit is een uitgave van de VO-raad.

Postadres
Postbus 8282
3503 RG Utrecht

Bezoekadres
Aidadreef 4
3561 GE Utrecht
Kantoorgebouw Forum II (naast station Utrecht Overvecht)

Telefoon 030 – 232 48 00
E-mail info@vo-raad.nl
Website www.vo-raad.nl

Samenstelling
Denise van den Berg, bestuurssecretaris
Jasper Aalbers-Kaliarnta, directiesecretaris
Marieke Frijlink, controller

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VO-raad.

Mei 2021